

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Hullanak mar a nantok a mélyre szállt koporsó fedelére. S a sír körül álló tisztelők seregének szívéből a feltámadás dicsőségét hirdető rózsafűzér Üdvözlégeinek könnyes könyörgései szállnak fel érte, egyre szélesebbre áradó erővel, Istenhez az ősi ég lila kárpitja fölé — ebben a felejthetetlen szép naplementében.

Adj néki, Uram, nyugodalmat szíveden!

Szerző: _____

Cím: _____

Kicsinyke virágcsokor egy nagy asszony sírjára

Forrás: _____

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

utolsó útjára tér» Kodálné — leeresztett hurokon, meghasadt hegedűkön, eltörött pásztorfurulyákon gördülnek a sír felé. A menet élén, a pap-ság mögött fiatal lányok piros arcú csoportja halad. Mennyire szimbolikus ez is! Vajon látja-e »Emma néni«, hogy még itt is, még most is minden úgy teljesül, ahogyan ők ketten megálmodták: a magyar muzsika újjászületésében az éneklő ifjúságnak kell haladni az élen. Csakhogy most nem énekel az ifjúság. Az ének legősibb, eredeti és szent forrására tért: erre a halk zsongásában is monumentális unisonó-ra, az *imádságra*. »Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk bűnösökért most és halálunk óráján...«

S vajon ő, a koporsó mögött járó magyar pátriárka: mit érezhet a búcsúnak ebben a szomorú órájában? Talán ott zsong már lelkében a fájdalom most születő nagy szimfóniája? — Ne kérdezzük!... Ne kérdezzétek ti farkasréti fák, néma sírkövek, budai nagy hegyek. Ti se kérdezzétek, kecskeméti nyárfák, nagyszombati öreg házak, galántai háztetők

»Fájdalmas szívvel tudatom, hogy életem és munkám hú társa, Schiesinger Emmának született Kodály Zoltánné f. hó 22-én, házasságunk 49. évében minden halandó utolsó útjára tért.

Tisztelte atyját és anyját, ezért hosszú életet nyert. Élete útján áldást hozott minden vele találkozóra. Ahová ragyogó szemének egy sugara elért, ott világosság, melegség, élet fakadt. Mert szeméből végtelen jóság és szeretet áradt.

Gyászolja mindenki, aki szeretete melegéből valamit is megérezett, de legjobban az, akire a legtöbbet pazarolta, akinek életét földi paradicsommá tette.

Testét a Farkasréti temetőben adjuk vissza a földnek 27-én, délután fél három órakor.

Lelke velünk marad örökké. Engesztelő gyászmise a Szent-család templomban (Szondy u. 67.) 29-én fél kilenc órakor.»

Igy adta tudtul — márványba kívánczó szavakkal — Kodály Zoltán hitvesének elvesztését. A fájdalom, mely azon a napon — Szent Cecilia napján — a nagy tanítómester szívét átvjárta, hamarosan mindnyájunk fájdalma gyásza lett.

A farkasréti temető kisharangjának árva hangja repdes a kopár fák felett. S a kerekék — melyeken »minden halandó

s ti sem, oly messzi hallgató csiki havasok, Dunának, Olt-nak, Vágnak habjai, pásztorfurulyák, dudák és citerák, megvénült nótamondók, fonográftekercek, ti se szóljatok! Pedig ti láttátok őket összehajló fejjel, fiatalon, fellelkesült, tüzes szívvel, amint új Julianus-testvérpárként kottalapok fölé hajolva nyomozták a magyar zenei őshaza felhagyott útjait.

A Farkasréti temető frissen hantolt sírjában az tűnik most el szemünk elől, akit életében alig láttunk. Legfeljebb úgy, mint ahogyan a csillagok kis udvarát látja az ember. Az ő élete is rejtett élet volt. El-tűnt és feloldódott »hú társ-«ként Kodály Zoltán életében és munkásságában. Legfeljebb sejhettük nagyságát és jelenvalóságát a művekben. Egyszer-egyszer jeleket is kaptunk erről a titokzatos jelenlétről, mint a Hány-partitúra ajánlásában. Ebben az egyetlen, de ezernyi sornál is többet mondó szóban: »Örzsömnek«.

Tehetségéből, gazdag lelkéből s ennek a léleknek harmó-

niájából is megérezhetitek valamit azok, akik Kodály Zoltánné gyűjtéseit, népdalfeldolgozásait, önálló zenei alkotásait ismerik. Azt is többen tudták róla, hogy ez a nagy műveltségű és emberségben is a század nagy asszonyai közé emelkedő egyéniség lemondott az egyéni érvényesülésről, felesnek ígérkező hírnévről a nagyobb tehetség és a nagyobb ügy szolgálatáért. Életét arra szentelte, hogy Kodály háborítatlanul alkothasson, hivatásának élhessen. S ez a heroikus életáldozat egyaránt megnyilatkozott az aprómunkákban — a kottamásolásban, fonográfhangerek lejegyzésében, fordításában — éppen úgy, mint a nagyobbakban: a támadások, gáncsvetések, üldözések megosztott elviselésében.

Hány nehéz órán, kedvetvesztő napon, levertségen lendítette át a magyar muzsika nagy újartörőjét ezeknek a most már lezárult szemeknek biztató ragyogása. Hányszor simította el urának arcán a gondok redőit a feleség erőfő adó mosolya, mely a gáncsvető fej felett messzire mutatott. Mennyiszor segített ennek az erős asszonynak az erélye és határozottsága, hogy a korszakos jelentőségű kodályi

életművel szembeszegülő ár hullámai felett végül is a Budavári Te Deum diadalmas hangjai terüljenek szét.

De amit most férje vallott meg róla, azt mégiscsak a legkevesebben tudták: »Tisztelte atyját és anyját és ezért hosszú életet nyert.« — Hogy akihez Isten színe előtt sorsát kötötte, annak »életét földi paradicsommá tette«. A legihetősebb tanú, férje szerint: »végtelen jóság és szeretet áradt« egész lényéből.

Most még van néhány pillanat, amikor megköszönhetjük neki a Kodály-életműből azt és annyit, ami és amennyi az ő része volt. De megköszönjük neki azt is, hogy erre a nagy és végső állomásra elegendő ökot adott életével. Hogy ez a nagy személyiség szülőket tisztelő szeretetével, hitvestársi és munkatársi hűségével, nagy áldozataival meghitelté vallásának tanítását és parancsait.

A szertartást végző pap gyászbeszédként az első magyar nyelvemléknek, a *Halotti beszédnek* veretes szavaival búcsúzik tőle. Lehetett volna-e hozzá méltóbban búcsúznunk tőle. Az asszonytól, akinek élettársa a magyar zene halotti beszédének elveszett szavait gyűjtötte egybe.